

Szerkesztési iroda:

Nagy-Becskek,

Zápolya-utca 1-és szám.

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felzárólatások intézendők.

Telefon szám 21.

TORONTÁI

POLITIKAI NAPILAP.

Felolvasó szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Hírlapárak:

Egész évre ----- 12 k.

Félévre ----- 6 "

Negyedévre ----- 3 "

Egy hóra ----- 1 "

— Egyes szám ára 4 kr. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el
Azonkívül az összes hirdetői
irodáknál.

Megjelenik mindennap

vasár- és ünneppapok kivételével.

Nagybecskerek, 1896.

XXV. évfolyam, 160. szám.

Kedd, július 14.

A kiállítás hatása.

Nagybecskerek, július 14.

(—s.) Az ezredéves országos kiállításnak sikerét úgy anyagi, mint erkölcsi tekintetben nemcsak biztosítottak, hanem fényesen beváltak tekinthetjük, miután a látogatók száma már a második hónapban a milliót meghaladta, amely frequentia úgy a bel- mint a külföldnek olyan nézőből telt ki, akiknek látogatására súlyt helyezni okunk van. A további tartamra pedig szintén jelentőséggel bíró látogatók vannak és bizonyára lesznek is még bejelentve.

A kiállítás legfőbb célja kétségkívül abban áll, hogy kulturális fejlettségünk minden ágának szemléltető bemutatása által magunkat megismertessük azokkal, akik nem eléggé, vagy egyáltalában nem, avagy félreismertek. Ilyenek pedig úgy a kül-, mint a belföldön elegenden vannak, miért is nekünk fokozott mértékben szükségünk volt arra, hogy magunkat megismertessük. S ez okból föltétlenül helyes és szükséges volt ez ezredéves alkalmából, amely momentum kiválóan alkalmas arra, hogy a világ figyelmét magunkra vonjuk, a kiállítást rendezni.

Köztudomású dolog előttünk, hogy a külföldön részint tájékozatlanság, részint pedig rosszakarat folytán felőlünk a legkülönbözőbb balhiedelmek és téves felfogások uralkodtak, amelyeknek hallatára mindannyiszor felháborodott nemzeti önértetünk, de azért mégsem voltunk elég élelmeselek és leleményesek arra, hogy azokat a híreszteléseket alaposan megczáfoltuk és véglegesen eloszlattuk volna. Ugy kulturális viszonyaink, mint közjogi állapotaink tekintetében mindenfelé félszeg felfogások léteztek felőlünk, amelyeket most végre az ezredéves ünnepiségekkel sikerült

jelentékeny mértékben eloszlatni. A külföldiek, akik részint egyenként, részint pedig csoportosan meglátogatták kiállításunkat, fővárosunkat és esetleg hazánk egyéb részeit is, okvetlenül sokkal tisztább és jobb véleménynyel bucsúztak el tőlünk, mint aminőkkel fölkerestek, és bizonyára szószólói és terjesztői lesznek a külföldön annak, hogy mi teljesen önálló s kulturális és a legutóbbi évtizedek óta rohamosan haladó nemzet vagyunk.

A kiállítás megtekintése értő föltétlenül meggyőzi külföldi vendégeinket és mindennél mélyebb és maradandóbb emléket hagy képzeletükben.

Es a mellett, hogy a kiállításnak ez az eléggé nagyra nem becsülhető hatása van a külfölddel szemben, épp oly fontos annak befelé nyilvánuló hatása. Hazánknak nem magyar nemzetiségű polgárai között lelketlen nemzetiségi izgatók a magyar állameszmének gyűlöletessé tételén régóta fáradoznak, amely titkos aknamunka ellen épp oly nehéz volt sikeres akciózt folytatni, mint a külföldi halvélemények ellen. Most azonban ennek ellensúlyozására is kedvező alkalmul szolgál a kiállítás.

Az egész ország megmozdult a kiállítás megtekintése végett minduntalan egy-egy darab ország megy föl Budapestre. Sváb, tót, szerb és oláh parasztek kisebb-nagyobb csoportokban látogatnak el a fővárosba és ott arról győződnek meg, hogy őket hivatalosan és nem hivatalosan szívesen fogadják, sőt ünneplik, anyanyelvükön tudóznak és szöbhtják el, hogy tehát a magyar haza bármilyen nyelvű fiai között semmi különbséget sem tesz, senki nek a nyelvét nem bántja, hanem csak azt kívánja minden fiatalból, ami az egyéni becsületnek és jó érzületnek alapja, hogy hasájukhoz hívek legyenek.

A kiállítás tehát kétségkívül jelentékeny hatással van az általános hazafias érzület emelésére és a nemzetiségi izgatók munkájának ellensúlyozására.

Az iparos-segédek és tanoncok munkakiállítása.

Nagybecskerek, július 14.

Hazánk általános ipari haladásának bemutatása mellett, iparnevelési szempontból országos érdek a serdülő munkás fiatalság ambíciójának fölkelésére, szorgalmuk és ügyességük ösztönzésére a millennium alkalmával külön kiállítást rendezni az iparos-tanoncok, segédek és munkások készítményeiből. Hogy az ezredéves kiállítás hazánk kulturális viszonyainak e tekintetben is hű tükrre legyen, e kiállítás érdekében ország-szerbe s a külföldön is élénk érdeklődés mutatkozott, a mennyiben a külföldön továbbképzés céljából tartózkodó fiatal iparosoknak a kiállításon való részvétel meg volt engedve.

Több mint ezer kiállító jelentkezett számos érdekes tárggyal, melyek együtt a jövő iparosnemzedék mai gyakorlati képzettségéről fognak a nagy közönségnek képet adni.

E kiállítást Dániel Ernő keresk. miniszter ur július 15 ikén nyitja meg a kiállítás területén lévő időleges kiállítások csarnokában s a megnyitásra az összes szaktestületeket meghívta.

A kiállítás igazgatósága pedig a keresk. és iparkamarákat, az országos iparegyesületet és a hazai ipartestületeket azzal figyelmeztette e speciális hivatással bíró kiállításra, hogy ez volna a legjobb alkalom a vidékről az érettebb iparos tanulókat, iparos segédek és munkásokat az ezredéves kiállítás tanulmányozására — az engedélyezett kedvezmények igénybevétele mellett — felhozni, hogy a kiállítás tanúságai mellett a saját dicsőségüket is közvetlenül láthassák. Ez a fiatal iparos generáció önértetét is emelni fogja.

A „TORONTÁI” TÁRSASÁGA.

A finansziólatlan dohány.

— Vig történet a régi diák-életből. —

Hát bizony abban a sokat emlegetett „régijó világban” még a diákok is nagyobb urak voltak, mint ma. Akkor még diákosínyeket is követhettek el; ma legfeljebb a fejüket gyümöszölhetik tele azzal az ezer és egy tudomány nyal, amit nekik tanítanak. Pedig elvégre az a fej mégsem káptalan, sokaknál meg még csak szegény — parochia sem!

Akkortájt hát nagyobb urak voltak a diákok, még akár a csik-szent-mihályi kollégiumban is. Hát még milyen urak voltak a — professzorai!

Azok bizony olyan urak voltak, hogy — hogy . . . ne, nem akarok hazudni és csak a tiszta szinarany igazságot mondom el . . . hát biz azok akkora urak voltak, hogy mindig — finansziólatlan dohányt pipáltak. A kiül pedig azt állítják az öreg urak, hogy az a mennyország minden gyönyörűsége volt, összefoglalva. Mi persze azt már nem tudhatjuk, a mióta magyar pénzügyőrök vannak ebben az ezredéves szép országban.

Tartogatták pedig a professzor urak a finansziólatlan dohányukat a kollégium padlásán. Az szellős. Aztán meg oda föl se mer mászni a pénzügyér, olyan rozoga a lépcsője. Különbön is volt arra gondja Gerencsér Istvánnak, a nem tudom én hány kapitulációt kiszolgált pedellusnak, hogy oda pénzügyör ne tegye be az orrát. Mivelhogy ő volt annak a nagy kincsenek a főbre és fő kezelője. Hogy jutott neki is belőle mindig egy egy pipára való, azt a professzor urak tudták, de természetesen találtak. A nyomtató lónak is kijár a maga része.

A professzor urak pedig derekasan el voltak

látva. A Gerencsér István jóvoltából mindig volt füstölni valójuk. Az ellenségek se foghattarajuk, hogy nincs elég — vágott dohányuk.

Volt is híre a csik-szent-mihályi kollégiumnak heted hét országban!

Vala pediglen a kollégiumnak egy Sutyó Pista nevű kis diákja. Termetre nézve akkora volt, mint a hőköm; de ravaszra és hurcut-ságra nézve akkora, akár a Hargita teteje.

Ez a Sutyó Pista egyszer, úgy tanári szék előtt (mikor is a professor urak komolyan szoktak tanácskozni és — pipázni) megleste, hogy a Gerencsér István pedellus kijő a padlásról és visz valamit a hóna alatt. Artatlan arczot vágva, megzólította a pedellust:

— Hová mèn Gerencsér bácsi?

— Hová? Hát biz a' csak a tanári székbe.

Kicsapunk ma valakit.

— Csak nem, Gerencsér bácsi?

— De biz a'. No félre az utból, ekspós!

(Az „ekapós” affele bennkosztoló szolga gyereket jelentett.)

— Mit visz a hóna alatt, Gerencsér bácsi?

— Mite? Hát azt csak nem kötöm az ilyen tökmagjankónak az orrára!

— Nekem pedig megmondhatná Gerencsér bácsi.

A pedellus végigtekintett azon a kis ember-vakarcsón, aztán elfogta az a gyöngöses, a mi a nagy embereket tudvalevőleg el szokta fogni, és elmordta a Sutyó-gyerekeknek, hogy biz ő finansziólatlan dohányt visz a professor uraknak abból, a ki (ugy van: a „ki”, mert a finansziólatlan dohányt megtisztelte a magyar ember) ott szárad a padlásán.

A Sutyó Pista meg nem hiába volt a kollégium legravaszabb nebulója. Abban a pillanatban futott Keszeg Gyurihoz, a kollégium leghörbögösebb diákjához, ki Enyedről került ide mint kicsapott diák, a hová szintén mint több helyről kicsapott diák került. El is mondta neki nyomban a mit a pedellustól hallott. Keszeg

Gyuri meg rögtön abba hagyta a pipázást, kírta a selmeci cseréppipáját és így szólt:

— No hát akkor én se szívom ezt.

Masnap a pedellus megrémült arczal rontott be a direktorhoz.

— No, mi baj van Gerencsér? Talán csak nem a tatárok jönnek?

— Még annál is nagyobb baj van, direktor ur!

— No?

— Ellopták a dohányt.

— A dohányt? A padlásról?

— Onnan.

— Talán eljárt a szőja, vén bolond?

— Az anyém? Isten uments; De hát meglátott az a Sutyó-gyerekek.

— A Sutyó Pista?

— Az a, veszekedett kölyke!

Hát bizony elővették a Sutyó Pistát. Az meg bizony kivallotta, hogy ő a Keszeg Gyuri-nak szólt, de csakis neki.

Még aznap tartottak tanári széklet. Oda hivattak a Keszeg Gyurit és kimondták a fejére a szentenciát.

— Ön, mondá neki, a helyzet komolyságához mért ábrámtal a direktor — lopást követett el. Ezért a tanári szék önt kicsapja a kollégiumból.

— Tekintetes tanári szék! — szólt Keszeg Gyuri — köszönöm a büntetést. Megérdemlitem, elismerem. Ami kovés dohányt pedig még nem szívtunk el a társaimmal, azt viszem a — finansziólatlanhoz.

Szólt és sarkon fordult.

A tudós professor urak összenéztek. Lánzos lobogós — ez a kamasz még bajt osivál! Visza kell színi azt a kicsapást. De hogyan? Kompromittálják a tudós tanári széklet az előtt a hórihorgas gézengúz előtt?

— Bizsátok csak rám! — mondá az öreg Fekete Kovács Péter, a ki nem azért volt a direktor

A tömeges felrúdulás módozataira nézve részletes felvilágosítással az itt következő tájékoztatók szolgálnak.

As iparos tanoncok és segédek kiállítására július hó 15-től augusztus hó 15-ig tart.

A kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur, mint az ezredéves kiállítás országos bizottságának elnöke, messzemenő könnyítésekkel óhajtván lehetővé tenni a szegényebb sorsu kisiparosok, kiskereskedők és ipari segéd munkásoknak az ezredéves kiállítás és a fő- és székváros megtekintését, elhatározta, hogy a legalább 30 személyből alakult csoportban felrúdulók részére:

a) a m. kir. államvasutak és ezeknek üzemében álló vasutak vonalain 25%-nyi mérsékelt engedéllyel a zónarendszerű személy-díjszabás szerinti III. osztályú menetjegyekből, továbbá intézkedik, hogy a nem állami kezelés alatt álló vasutak vonalain, nemkülönben a gőshajózási társaságok által fenntartott személyjáratokon hasonló értékű kedvezmények adassanak:

b) a fő- és székváros által, iskolaépületekben berendezett szállásokban lakást biztosít. Egy egy teremben 10-20 egyén nyer elhelyezést akként, hogy minden személy részére egy teljesen felszerelt, függönyvel ellátott vaságy, szék, polcz, ruhafogas, mosdó- és irókészlet áll rendelkezésére;

c) a kiállítás területén épült csárdák és vendéglők tulajdonosaival létrejött megállapodás alapján 2 fét ételből álló ebédet szolgálnak;

d) díjmentesen megfelelő számú és nyelv ismerettel bíró kaluzokat bocsát az érkező csoportok rendelkezésére, kik hivatalosnak a csoportokat egész időzésük alatt a szükséges felvilágosításokkal és magyarázatokkal támogatni és kísérni;

e) husz krajczárra mérsékelt belépti jegyeket adat ki a kiállításra;

f) jegyfuzeteket hozat forgalomba a kiállítás igazgatósága útján, melyekben a menetérti jegy, szállás utalvány, a kiállításba való belépésre jogosító jegyek, az ebédjegyek együtt foglaltatik a melyekért a díj fizetés egyszerre és egy összegben történvén, az utazás kényelme biztosítottik.

Ezen felsorolt kedvezmények mellett lehetővé valik az, hogy a XIV. zónához tartozó vidéken lakó iparos, illetve segéd 2 napi tartózkodásra (az ételmezést, szállást, belepti jegyet is beleértve) 8 forint költséggel;

a XIII. vonalszak. tartozó állomásról	7	frt	30	kr.
a XII. " " "	6	"	70	"
a XI. " " "	6	"	30	"
a X. " " "	6	"	—	"
a IX. " " "	5	"	50	"
a VIII. " " "	5	"	10	"
a VII. " " "	4	"	70	"
a VI. " " "	4	"	30	"
a V. " " "	4	"	—	"
a IV. " " "	3	"	50	"
a III. " " "	3	"	10	"
a II. " " "	2	"	70	"
az I. " " "	2	"	30	"

tor, hogy ne lett volna ő a legokosabb ember az egész tudós gyülekezetben. — Gerencsér, hívja vissza azt a gazembert.

- De mikor ki van csapva!
- De nincs kicsapva, ha én mondom!
- Így már aztán visszahíthatom.

Hanem mikor a Keszeg Gyuri újra meg jelent a tanári szék előtt, olyan tekintetet vetett a tanárra, hogy a professzor urak mind elfordították tőle az ábrázatukat.

Csak az öreg direktor mert a szemé közé nézni.

— Edes fiam, szólj hozzá jószágos hangon, maga az előbb nem is hallgatta végig a tanári szék ítéletét.

— De mikor ugys kicsaptak!

— Hát persze hogy kicsaptak edes fiam, de azért maga, a tanári szék különös kegyelméből továbbra is megmaradhat a kollégiumban, tekintettel szegény öreg apjára, a kit...

— Nincs apám.

— Hát akkor tekintettel szegény öreg anyjára, a kit...

— Anyám siucs, apátlan-anyátlan árva vagyok.

— Hát ugy értettem, hogy tekintettel az ön derék gyámjára, a kit végkép lesújtana ez a csapás. Hanem azért a jegyzőkönyvet föl vettük és ha megjavul, végre is hajtjuk. A tanári szék csak egy föltételt köt ki, hogy azt a megmaradt kis dohányt adja oda a pedellusnak, hadd szíja ki. — Nem maradt meg abból, direktor ur, egy pipára való sem; mind elszittuk.

— Mind elszittak? — pattant föl a direktor. Hát akkor mit molesztálja itt a professzor urakat? Takarodjék vissza a könyveihez. A Keszeg Gyurit pedig nem csapták ki.

A mi megint csak azt bizonyítja, hogy a csik-szent-mihályi tudós professzoroknak még akkor is maradt elég vágott dohányuk, mikor pedig ellopták az egész finanszolatlan dohányukat.

költséggel teheti meg az utazást Budapestre és vissza.

A tömeges felrúdulásokat a kiállítás kerületi és helyi bizottságai, a hazai és kereskedelmi és iparkamarák, illetve ipartestületek, társulatok, iparoskörök szervezik.

A résztvevők előjegyzése, a részvételi díjak beszedése, a jegyfuzetek kezelése és kiosztása, a felrúdulás időpontjának, az utazás programjának megállapítása, vármegyénként, vagy ezeken belül körzetenként a nevezett tényezők eszközlik.

A felrúdulás határnapja az ezredéves országos kiállítás igazgatóságával legalább 10 nappal előbb közlendő, hogy a szállás és ellátás biztosítása és a jegyfuzetek kiadása iránt intézkedés történhessenek.

A kiránduló csoport az intézők által kijelölt vezetőkkel együttesen utazik a fő- és székvárosba s ugyanazon vonattal hagyja el Budapestet.

A kirándulók külön vonatot is vehetnek igénybe, ha az egészben fizetendő menetdíj által a megteendő ut minden kilométere után 2 forint 40 kr. biztosítottik a m. kir. államvasutaknak. Ezen határozmány alól az igen távol fekvő állomásokról utazó csoportokkal szemben és ha a kirándulók száma az 500-at eléri, a kereskedelemügyi m. kir. miniszter úrtól esetről-esetre kikérendő engedély alapján, kivételek is lesznek tehetőek.

Az egész csoportnak a tartózkodás egész ideje alatt való együttmaradása feltétlenül kötelező.

A kirándulókat érkezésüknél a kiállítás kalauzai fogadják és kísérik szállásukra, onnét a kiállításba. A délutáni órák a város nevezetességeinek megtekintésére lesznek fordíthatók.

Gondoskodás történik arról, hogy azok kik a színházakat látogatni akarják, azt kalauzok kíséretében, kivételes áron kiadandó jegyekkel tehessek.

Mindenkinek, a ki ezen közgazdasági szempontból jelentékeny és az egész országban megindítandó mozgalomban tevénykedni óhajt, a ki a kisiparosok és segéd munkások érdekeit szíven viselvén, a tömeges kirándulások eszméjét terjeszteni óhajtja: a kiállítás kerületi és helyi bizottságai, a kereskedelmi és iparkamarák, ipartestületek, iparoskörök fognak a további részletekre felvilágosításokkal szolgálni.

HIREK.

Tájékoztató.

Aug. 3. községi jegyzők kongresszusa.
Aug. 5. A szőregi emlékszóbor leleplezése.
Augusztus 17. Közig. bizottság ülése.

A gőzfürdő naponta reggeli 5 órától nyitva van; női részére kedden és pénteken délután.

— A kongrua kérdés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter közelebb tudvalevőleg körrendeletet intézett a törvényhatóságokhoz a kongrua ügyében. E rendelet értelmében Dessewffy Sándor csanádi püspök a területén levő törvényhatóságokhoz már kiküldte a bizottsági tagokat. Torontálmegyében a következők szerepelnek: Abfall Károly, dr. Ebner Alajos és dr. Kuhn Lajos esperesplébánosok. Pancsova város: Gittler István plébános, Jakobovics Agost plébános-helynök és Zablárf József lelkész.

— Millenniumi gyűlés Nagyszentmiklóson. E vármegye egyik legintelligensebb nagy községe, Nagyszentmiklós, e napokban határozta el, hogy Szent-István napján, a magyar honalapítás örömnepének emlékére ezredéves örömnepet rendez. Az ünnepség műsora a következő: aug. 19-én esti 8 órákor a város kivilágítása, két zenekar a község házából kiindulva a meghatározott irányban zenélve végigvonul a községen. 1896. évi augusztus hó 20-án reggeli 5 órákor 21 mozsárlövés jelzi a nagy ébresztő kezdetét, az összes zenekarok pedig az utcákon keresztül vonulnak. Délelőtt 3/8 órákor a hatóságok, egyletek és testületek, a meghívott járásbeli községek képviselői és a nagy közönség a község háza előtt gyülekeznek, honnan a következő sorrendben az isteni tiszteletken megjelen: délelőtt 8 órákor róm. kath., 1/9 órákor gör. kath., 9 órákor evang., 1/10 órákor izraelita, 10 órákor gör. kel., 1/11 órákor a képviselőtestület díszközgyűlése. Ünnepi beszédek mondának: magyar nyelven dr. Jászenszky Géza, román nyelven Deciu Vazul, szerb nyelven Nagyvinzsky István, német nyelven Muth János. Délután népnünnepély. Esti 8 órákor diszeloadás a kaszinó helyiségeiben, illetőleg a Czenczinger-féle kerti helyiségben, a következő műsorról: 1. „Nyitány”, előadva a helybeli cigányzenekar által. 2.

„Hymnus” éneklé a helybeli dalárda. 3. „Ünnepi óda. 4. „Emlébeszéd”. 5. „Szózat” éneklé a dalárda. 6. „Rákóczy-induló” előadva a helybeli cigányzenekar által. Végül táncszertély.

— Torontáli iparosok a kiállításban. Zsombolyáról írják, hogy a napokban érkezett vissza Budapestre egy csoport odaváló iparos, kik a tapasztaltak ismeretével oly nagyfokú érdeklődést keltettek fel, hogy ujabban ismét 30 iparos jelentkezett, kik a kiállítás megtekintésére Budapestre felrúdulni óhajtanak.

— Sztáray István gróf halála. A tegnapi nap folyamán elterjedt a fővárosban, hogy gróf Sztáray István, a nagy-bereznai kerület országgyűlési képviselője gyilkosságnak esett áldozatul. A megdöbbenő hírt egy zemplénmegyei ur hozta a szabadelvű klubba, a hol nyomban kitűzték a gyászlobogót. A szabadelvű klub értesítette nyomban a nemzeti kaszinót, itt azonban nem tűzték ki a gyászlobogót, mert pozitív értesüléseket vártak a gróf halála felől. — A haláleset Szobránczra történt, de még eddigelé nincs kiderítve, hogy a gróf gyilkosságnak áldozatát esett-e, vagy természetes halállal hunyt el. A gróf neje Budapestre ma két táviratot kapott. Az egyikben az foglaltatik, hogy férje hirtelen rosszul lett. Pár percczel e távirat kézhez kapása után második távirat is érkezett Szobránczról, melyben azt adják tudtul a grófnénak, hogy férje meghalt. A jelentésekben nincs szó gyilkosságról, azonban különösen tartják a hirtelen halálesetet a múlt, mert a gróf még tegnap viruló jó egészséggel volt.

— Mérsékelt áru menetérti jegyek Berlinbe, Hamburgba, Drezdába és Lipcsébe. A magyar kir. államvasutak igazgatóságának értesítése szerint ez évi július hó 16-án 6 órákor reggel Bécs északnyugati pályaudvarról különvonat fog Berlinbe, Hamburgba, Drezdába és Lipcsébe közlekedni. — E különvonathoz való csatlakozásban a különvonatot megelőző három napon át, de legésőbb július hó 15-én Budapestre 2 óra öt perccor délután Bruckon át és 2 óra kor délután Marcheggén át közlekedő vonathoz Budapest keleti és nyugati pályaudvar állomásokon valamint a városi menetjegyirodában harminc napig érvényes mérsékelt áru menetérti jegyek a következő mérsékelt árakon kiadatul fognak: Berlinbe II. oszt. 56.90 márká, III. oszt. 33.20 márká. Hamburgba II. oszt. 76.30 márká, III. oszt. 46.80 márká. Drezdába II. oszt. 43.60 márká, III. oszt. 23.90 márká. Lipcsébe II. oszt. 51.50 márká, III. oszt. 29.50 márká. A II. oszt. jegyek gyorsvonatokon is érvényesek, a III. oszt. jegyek ellenben Budapest és Bécs között csak a személyvonat használatára jogosítanak.

— Halálozás. Braun Lipót, helybeli közbecsülésben álló üzletkövetelő folyó hó 12-én hosszas szenvedés után meghalt. Temetésé tegnap nagy részvét mellett ment végbe. Dr. Klein főrabbi megható gyászbeszédében méltatta az elhunyt érdemeit, mint jó családapa, hazafi, és kifogástalan jellemű ember.

— Nagy tűzvész. Tapolca városában szombaton délután tűz ütött ki, mely a szétlő élesztve csakhamar három utcát berított lángba. Hatvanhét lakóház pusztult el a mellékepületekkel együtt s 120 család jutott koldusbotra. A tűzkárosultak felségítésére Glaser Sándor városbíró azonnal gyűjtést indított.

— Az a sajtóhiba. Mi megírjuk a lapot, a szedők kiszedik, a korrektorok a szedést kijavítják, végül a nagy gyorsajtó kinyomja a lapot, összehajlítják, csomagolják és a gőzkocsi elviszi a szélrózsa minden irányába az egyes példányokat. Sok munkát emészt meg az a lap és dacára annak gyakran van hiba benne, még pedig sajtóhiba. Busgó olvasók aztán másod- vagy harmadnapra egy-egy levelezőlappal tisztelnek meg és számon kérik tőlünk, vajjon miért áll az X számú hirdetés szövegének kellő közepén ló helyett hó stb. Őszintén megvallva, nincs elég időnk arra, hogy mindegyik kedves figyelmeztetőnk kíváncsiságát kielégítsük és így közvetve válaszolunk mindnyájuknak, ide iktatván azt a tíz feltételt, a mely egy sajtóhibánküli lap elkészítéséhez okvetlenül szükséges. És pedig: 1. A szerző írjon helyesen. 2. A helyes dolgot írja meg érthetően. 3. A szedő szekrényének minden rekeszébe helyesen dobálja a betűt és 5. helyesen illeszse a szedésbe. 6. A korrektor helyesen olvassa a korrektrát. 7. A szedő a korrektrura nyomán javítsa helyesen a szedést. 8. A revizor helyesen olvassa a reviziót. 9. Mindezeknek kellő idő engedtessek. 10. Még vagy egy tucat egyéb körülmény is válják be szerencsésen.

— A pénzszerzés új módja. Két fiatal ember, névszerint Gerzovics Jakab és Israel a nógrádmegyei Hernics községből az utóbbi napokban Zsombolyán járt-kelet, s azon ürügy alatt, hogy rabbivá való kiképeztetésük segélyezéséhez kegyes adományokat gyűjtenek, az emberektől nem csekély összeget csaltak ki. Csalásuknak azonban nyomára jöttek. A megindított vizsgálat folyamán egy jókora zacskó pénz és több postai feladó-vevény jutott a hatóság kezébe, utóbbiakból különösen kitűnt, hogy

a jómad összegeknek. A kihágás reményi tolonczó.

s budape neje Sim és 25-én győgyter verseny nyékbeli.

ül a vendélt élt.

kicsit elké

sával?

sommal?

miklós kitalálját blyü as

vedélye osókoitai

vedélye gömbölyt

vert velt idei nyár

volna, tihát akak

kielégite a héten asszonyk

hol gondkabinba.

mány egevele. Bánt

nehogy magát a

kön, de hullámok

hússan oda is ve

meg nem aranyhaje

menti. P most kiv

az asso fűrdő ajt

mentő?

* A székek és ka elmé

joggyakor a kir. tör

felveendő tekintetéb

Haza fejlődésé

egymás ut

különböz gyakorlati

A vilá régé

„Utmutató annak a s

séhez, hog

deletekben

rasztó utá

egyöntetű

As e

ban az elj

dolgozták

bíró hivat

mily meg

zetes seg

bírói kar

magára ut

nélkül áll

jegyzői k

hivatását

lyek rövid

tala felvee

ben és s

E tér

melyre je

bocsátom.

A fel

vétele mel

dolgozva

a szabályo

székeknel

tanácsulés

vezetésére

a jómadarak a gyűjtött pénzből már tekintélyes összegeket küldöttek Temesvárra egy barátjuknak. A hatóság „engedély nélküli koldulás” kihágása miatt 24 órára a hűvösre tette a nagyreményű ifjakat, azután pedig szülőhelyükre toloncolta őket.

— A Zilahi pár Buziáson. Zilahi Gyula, a budapesti nemzeti színház kedvelt művésze és neje Singhofer Irma operabéna f. hó 24-én és 25-én hangverseny rendezésként Buziáson, a gyógyteremben. Az érdekesnek ígérkező hangversenyre nagyban készül a buziai és a környékbeli közönség.

— Ez egészen más. A férj a feleségével együtt a vendéglőben. A pincér igen sokára hozza a megrendelt ételt.

— Itt miért nem kiabálsz úgy, mint otthon, ha egy kicsit elkésem?

— No persze. Hogy kidobjanak. Mi?...

— A papucshős. Nos, tanár ur, hogy van a fejféjésével? — kérdi a látogató.

— Mondd csak Mariskám, hogy is vagyok a fejféjés-sommal? — fordul a tanár a feleségéhez.

— **Pikáns kalandoska.** A „Nagyszentmiklósi írja: Volt egyszer, hol nem volt, (majd kitalálják, hogy hol volt) egy kedves kis gömbölyű asszonyka, a ki rajongott a fürdésért. Szenvédelme volt formás természet a hűs habokkal osákkoltani, s pezsgő vérért lehűteni. Más szenvédelme igazán nem volt neki. Ez a kevés igényű gömbölyű asszonyka az idén nagyon-nagyon levert volt; fűnek fának panaszkodott, hogy az idei nyár, — mely ősznek sokkal jobban bevált volna, tíz évvel megrövidíti az ő életét, mert hát akadályozza őt kedvenc szenvédelmének kielégítésében, a szabadban való fürdésben. Végre a héten szebbre fordult az idő, s a fürdést imádó asszonyka nagy örömmel ment ki a Marosra, a hol gondatlanul ment be egy egészen új fürdőkabinba. Feltűnt ugyan neki, hogy az alkotmány egészen új volt, de nem sokat törődött vele. Bátoran belement, bezárta az ajtót magára, nehogy valaki véletlenül rányithasson, s átadja magát a fürdés szenvédelmének. Lelép a lépcsőköny, de egyszerre összeesik a feje fölött a hullámok, mivel a fürdő talapzata még nem volt készen s ő elmerül a vízben, s talán örökre oda is vesset volna, ha hirtelen egy erős kéz meg nem ragadja a víz felszínén maradt hosszú aranyhaját, s annál fogva szerencsésen ki nem menti. Persze ez nem maradt titokban, s most kíváncsian kérték már többen, hogyha az asszonyka oly gondosan bezárta magára a fürdő ajtaját, hogy került oda be a bátor életmentő?

Irodalom és művészet.

* **A tanácsjegyző teendői** a kir. törvényszékek és kir. ítélőtáblák üléseiben, című munka elméleti és gyakorlati útmutató a bírósági joggyakorlatok, aljegyzők és jegyzők számára, a kir. törvényszékek és kir. ítélőtáblák üléseiről felveendő jegyzőkönyvek vezetése és szerkesztése tekintetében.

Hazai jogi irodalmunk fellendülésének és fejlődésének örvendetes tanujeleként egy idő óta egymás után jelennek meg a gyakorlati jogélet különböző ágaiban követendő eljárásra nézve gyakorlati útmutatást nyújtó kézikönyvek.

A gyakorlat terén működő magyar jogász világ régóta érzett szükségét elégitik ki ezek az „Utmutatók” s nem kis mértékben járulnak hozzá annak a minden oldalról óhajtott céljának eléréséhez, hogy a különböző törvényekben és rendeletekben elszórtan foglalt és sokszor csak farszto utánjárás mellett fellelhető szabályoknak egyöntetű és helyes alkalmazása lehetővé tétessék.

As eddig megjelent e nemű művek azonban az eljárási szabályoknak csupán azon ágait dolgozták fel, melyeknek alkalmazása az ítélőbíró hivatása és teendői körébe tartozik. De a mily megbecsülhetetlen könnyebbséget és nevezetesen segítséget nyert az említett művekben a bírói kar — még ma is ép annyira egyedül egy magára utalva s minden segítség és útmutatás nélkül áll irodalmilag a társas bíróságok tanácsjegyzői kara az általa végzendő s tulajdonképeni hivatását képező azon teendők tekintetében, melyek röviden összefoglalva: a tanácsülésekről általa felveendő jegyzőkönyvek mikénti vezetésében és szerkesztésében állanak.

E téren óhajt szolgálatot tenni munkám, melyre jelen előfizetési felhívásomat ezennel kibocsátom.

A fenálló törvények és miniszteri rendeletek, valamint a kifejtett helyes gyakorlat alapul vétele mellett, összegyűjtve és rendszeresen feldolgozva fogja tartalmazni e munka mindazokat a szabályokat és elveket, melyek a kir. törvényszékek és kir. ítélőtábláknál tartatni szokott tanácsülésekről felveendő jegyzőkönyvek helyes vezetésére és szerkesztésére vonatkoznak. A pol-

gári és bűnügyi, nyilvános és zárt ülésekről, a sommás felelőzései és felülvizsgálati tárgyalásokról, a bűnügyi, eskütszéki és fegyelmi végtagyalásokról, a teljes ülésekről stb. felveendő jegyzőkönyvek vezetésénél és szerkesztésénél szem előtt tartandó szabályokat és elveket rendszeresen egészen feldolgozva, fogja nyújtani e munka megfelelő számú példa kíséretében.

Nélkülözhetetlen kalauz óhajt lenni e mű a bírósági joggyakorlat terére lépő kezdő jogásznak, ki — bármely alapos elméleti tudással hagyta is el az egyetem falait — a bírósági szolgálatban azonnal elébe táruló tanácsjegyzői teendők mikénti végzése tekintetében ugyszólván teljesen tájékozatlanul kezdi meg joggyakorlatát. Folytonosan kéznél levő s minden irányban tanácsot és utasítást nyújtó eszközként akar szolgálni könyvem a már gyakorlottabb tanácsjegyzőre nézve is, teendőinek helyes elvégzése körül.

A könyv nyomtatásával stb. járó tetemes költségekre való tekintettel azonban kiadását csak megfelelő számú megrendelő jelentkezése esetére biztosíthatom. Azért felkérem mindazokat, kik e munkát megrendelni óhajtják, hogy erről engem az előfizetési árnak egyidejű beküldése mellett legkésőbb folyó évi július hó 31 ig értesíteni sziveskedjenek, hogy a kiadás lehetősége s a nyomtatandó példányok száma felől magamat tájékozhatssam.

A körülbelül 10 évre terjedő munka előfizetési ára fűzve 2 frt 50 kr.

A munka megjelenése után ajánlva bérmentesen fog a megrendelőnek megküldetni.

Kolozsvárt, 1896. évi május hava

Tisztelettel

Dr. Balás Elemér,

kir. ítélőtáblai tanácsjegyző,
majális-utca 3 szám.

Legujabb hírek.

A francziák ellenünk.

Páris, július 13. A szerb, román és cseh diákoknak a magyar millennium ellen tartott tiltakozó gyűlésén, a melyen tényleg Fleurens elnökölt, a magyar millennium és a kiállítás nem került szóba. Annál többet siratták azonban a magyarok által elnyomott nemzetiségeket. A gyűlés végre oly értelmű határozati javaslatot fogadott el, hogy a magyarok által elnyomott nemzetiségek érdekében a francziákkal együttesen akció indítandó.

Belga klerikálisok győzeleme.

Brüssel, július 13. Miután Brüsszelben és Antwerpenben nagy többséggel 29 katolikust választottak meg, most a képviselőházban 110 katolikus, 28 szocialista és 18 radikális képviselő van. Július 5-ike előtt 104 katolikus, 28 szocialista és 20 radikális volt a képviselőházban.

A csár Rómában.

Róma, július 13. A legujabb hírek szerint az orosz csár októberben Rómába utazik.

Kiirtotta a családját.

Budapest, július 13. Rémitő tragédia foglalkoztatja Udvard komárommegyei községet. Bachl János, udvardi jómódu földbirtokos, július 12-én éjjel első sorban négy gyermekét terítette le revolvergolyóival. A kis áldozatok, látva semdékát, jajveszékelnél kezdtek, de ez sem tudta könyörtültre indítani a zsarnok, keményszivű apát, a gyermekek közül csupán egy maradt életben, ez is négy golyóval van megsebesítve. Ezután szép fiatal feleségének, végre önmagának oltotta ki életét Bachl. Egy tizennégy éves fiu maradt csupán életben, ki a biztos haláltól az ablakon át megszökött. Bachl a vérengzés előtt hosszú levelet irt Istenes udvardi bírónak s megbizta a temetés rendezésével.

Táviratok.

A királyné Münchenben.

Budapest, július 14. (A „Torontál” eredeti távirata.) Münchenből telegrafálják: Erzsébet királynő tegnap és ma nagyobb sétákat tett a fővárosban, melynek fejlődéséről elragadtatással beszél. A királynő e hét végeig marad Münchenben.

Stefánia főhercegnő elutazása.

Budapest, július 14. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bécsből jelentik, Stefánia főhercegnő, ki tegnap elutazott Balatonfüredről, reggel Laxenburgba érkezett.

Az olasz kormányválság.

Budapest, július 14. (A „Torontál” eredeti távirata.) Rómából távirják: A miniszterválság még eddig nem nyert megoldást. A megoldás azon szened hajótörést, hogy Pelloux tábornok a hadügyi költségvetést 28 millióval emelni akarja.

A kolera.

Budapest, július 14. (A „Torontál” eredeti távirata.) A legutolsó kairói telegrammok szerint a kolera folyton terjed. Eddig körülbelül tízezer eset fordult elő

Nyilttér.*

Nyilatkozat.

Tudomásomra jutott, hogy Grób István mokri segédjegyző ur egy, Mokrinban 1896. évi július hó 7-én keltezett, de csak folyó hó 8-án kibocsájtott, Szasszer Lőrinc és Szibinátz Milán urak jelenlétében aláirt nyilatkozatot bocsájtott ki, melyben azt állítja, hogy egy állítólagos becsületbeli ügyben igazolásra, illetőleg elégtételadásra hívott fel, s miután én azt megtagadtam volna, — engem a „becstelen” kifejezéssel illet.

Az ügyre vonatkozólag kijelentem, hogy tekintettel arra, miszerint nevezett segédjegyző a terhére róit nyilatkozatom beigazolására, illetve elégtételadásra szatályszerűen nem szólított fel, hanem folyó hó 7-én esti 11 óra tájban a Wittkó-féle vendéglőben teljesen részeg s beszámíthatlan állapotban kívánta állítasom beigazolását, — azonkívül tekintettel arra, miszerint nevezett segédjegyzőnek a nyilvánosság előtt is ismert több rendbeli elintézetlen ügye van — az általa kibocsájtott nyilatkozatban használt sértő kifejezést magamra nem vonatkoztatom és azt a leghatározottabban visszautasítom.

Egyben kijelentem, hogy ha nevezett segédjegyző engem józan állapotban, vagy személyesen, vagy bármily módon nyilatkozatom beigazolására felszólít, úgy ezen felszólításnak eleget teendek, sőt szükség esetén szabályszerű kihívására lovagias elégtételt is adok.

Mokrin, 1896. évi július hó 10 én.

Sztojsity Milán,

tanító.

660-11

Előttünk:

Dávidovity Bogdán, Kovacsevits Dusan,
tanak.

Műrték szerinti megrendelésre készülő mindennemű találtak. Selymek, kelmék, díszítések.

GRÜNBAUM VILMOS
NŐI-RUHA-TERME
NAGYBECSEKEREKEN.

KÉSZLETI RAKTÁRON:
BÁRSONY-, SZÖVET- és SELYEM-GALLÉROK, JAQUETTEK, COSTUMEK, SELYEM- és SZÖVET BLUZOK, HÁZI-RUHÁK, GYERMEK-RUHÁK és FELÖLTÖK.
Diszítések, selymek, és kelmék eladatnak.

*) Az e rovat alatt közöltekért nem vállal felelősséget a szerk.

H i r d e t é s e k.

1453. sz. 1896.

Arlejtési hirdetmény.

Gyála községe által építendő községi iskola és tanítói lak összes építő munkáira Torontálvármegye törvényhatósági bizottságának utólagos jóváhagyása reményében a következő feltételekkel ezennel zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik:

1. Az árlejtésben részt vehetnek minden szakértő iparosok, vagy vállalkozók, kik üzletük gyakorlására hatósági engedéllyel bírnak.

2. Ajánlatok csak az összes munkára a község által díjtalanul kiszolgáltatandó ajánlati íveken tehető.

3. Az 50 kros bélyeggel és 420 frt bánatpénzzel ellátott lepecsételt ajánlatok legkésőbb 1896. évi július hó 23. ik napja délelőtt 11 órájáig nyújtandók be, Gyála község jegyzői hivatalába. A beadott ajánlatokugyan ezen napon délelőtt 1/2 órakor a község hivatalos helyiségében nyilvánosan fel fognak bontatni, mely alkalmankor ajánlattevők is jelen lehetnek.

4. Kellő bánatpénzzel el nem látott vagy elkésztetlen benyújtott ajánlatok figyelembe vételét nem fognak.

5. Az ezen munkákra vonatkozó tervek, előmérlet, költségvetés, vállalati feltételek és szerződési minta a község jegyzői hivatalában a hivatalos órák alatt betekintheők és az ajánlati minta ugyanott megszerzhető.

Gyálán, 1896. évi július hó 8-án.

641-3.2.

A község előjárósága.

Zongora-tanítónő,

ki eddig is kitűnő sikerrel működött, órák adására vállalkozik. — Azonkívül elvállal növendékeket a felsőbb leányiskolai tárgyak tanítására.

Czim a kiadóhivatalban. 642-2.2

6147. szám tkvi 1896.

Arverési hirdetmény és árverési feltételek.

A nagybecskereki kir. tvszék mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Kelemen Mátyás nagybecskereki és Schaller András budapesti lakos végrehajtónak ifj. Walczér József és Walczér Margit nagybecskereki lakos végrehajtást szenvedő elleni 300 és 220 frt tőkekövetelés s jár. iránti végrehajtási ügyében az árverést Schaller András végrehajtató kérelmére Wabrincez Katalin nagybecskereki lakos késedelmes vevő kárára és veszélyére elrendelte.

Ennek folytán a nagybecskereki kir. törvényszék területén levő nagybecskereki 1574. sz. tkjvben 2640-2641. hrsz. alatt felvett 1599. ö. i. sz. ház 200 □-öl beltelekkel 750 frt kikiáltási árban 1896. évi augusztus hó 13-ik napjának d. e. 10 órájkor ezen kir. törvényszék telekkönyvi helyiségében megtartandó nyilvános árverésen következő feltételek alatt fog eladás alá kerülni:

1. Ha a megállapított kikiáltási áron felül ígéretet senki sem tenne, az árverésre kitűzött birtok szükség esetén a kikiáltási áron alul is el lesz adandó.

2. Árverezni kívánók tartoznak az ingatlan kikiáltási árának 10%-át vagyis 75 frtot készpénzben vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal

számított s az 1881. évi nov. 1-én 3333. ig. min. rend. 8. §-ban jelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881: LX. t.-cz. 170. §. értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt ezen kir. tvszék tkvi irattárában és a helybeli városi tanácsnál megtekintheők.

Kelt a nagybecskereki kir. tvszék tkvi hatóságánál, 1896. évi június hó 27-én.

655-1.1

Hniczky,
kir. tvszéki bíró.

Albérlőket keres

a „Kereskedő ifjak egylete“ a következő napi- és illusztrált heti lapokra: Magyar Hirlap, Pesti Hirlap, Pester Lloyd, Neues Pester Journal, Budapesti Tagblatt, Neue Freie Presse, Borsszem Jankó, Fliegende Blätter, Leipziger Illustrirte Zeitung.

Bővebbet az egylet helyiségében (Kinizsey-utca) és az egyleti pénztárnok, Zimmerer Győzőnél

1149. szám. II-1896.

Hirdetmény.

A torontálvármegyei közigazgatási bizottságnak az 1896. évi június hó 15-én kelt 2998. számú rendeletével a nagybecskerek-tomasovácsi th. közutnak a nagybecskereki sorompótól a t. h. é. vasut átjáróig terjedő szakaszának zuzott kavicsossal leendő kiépítését 5570 frt összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített munkálatok fogantatásának biztosítása céljából az 1896. július hó 27-ik napjának d. e. 11 órájára a nagybecskereki kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbimunkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó, s a részletes feltételekben elbirt 5%-nyi bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat kitűzött nap d. e. 10 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes felté-

telek a nevezett magy. kir. államépítészeti hivatalnál, a rendes hivatalos órákban naponként megtekintheők.

N. Becskereken, 1896. évi július 3-án.

M. kir. államépítészeti hivatal

2784. sz. tkvi 1896.

Árverési hirdetmény.

A törökbecsei kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a m. kir. államkincstár végrehajtónak Markov Uros és Markov Szvetozár melenczei lakos végrehajtást szenvedő elleni 65 frt 29 kr és jár. iránti végrehajtási ügyében nemkülönb a törökbecsei takarékpénztár 1000 frt és járuléka követelése behajtása végett is a területen levő Melencze község határában fekvő 1055. sz. tkjvben A. I. 1. sorsz. 1679. hrsz. és 898. ö. i. szám alatt foglalt végrehajtást szenvedő Markov Uros és Markov Szvetozár nevén álló ház és beltelek 430 frt kikiáltási árban 1896. évi augusztus hó 21-ik napjának délelőtt 9 órakor Melencze községében árverés alá fog bocsájtatni és a kikiáltási áron alul is el fog adatni.

Venni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy az 1881: 60. t.-cz. 42. §-ában jelölt és árfolyammal számított és 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában jelzett és óvadékképesnek nyilvánított értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Vevő köteles a vételért 3 egyenlő részletben, és pedig az első az árverés jogerőre emelkedése után 15 nap, a második 30 nap, az utolsót 45 nap alatt mindig az árverés napjától számított 5% kamattal együttesen a törökbecsei kir. adóhivatalnál mint letéti pénztárnál szabályszerű letéti kérvény kapesán lefizetni és a vétel után járó kincstári illetéket viselni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatali órák alatt a kir. járásbíróóság tkvi irattárában és Melencze község előjáróságánál megtekintheők.

Kelt Török-Becsén, 1896. évi május hó 5-én a kir. járásbíróóság mint tkvi hatóságánál.

650-1.1

Szabó,
kir. aljbíró.

1896.

minták

csak elsőrendű gyártmányok.

„Phänomen“, „Swift-Steyr“, „Premier“
helical-csővel (angol gyártmány),

„Damensafety“, „Tandem“.

Továbbá lámpások, hangok, cyclo-méterek, stb. mindig raktáron

NOVÁK J. G.-nél
Nagy-Becskereken. 249-28.19

Javítások pontosan eszközöltetnek.